

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота
з економічної теорії
на тему:
«Макроекономічний аналіз податкової системи»

Студентки 2 курсу ФБС-22 групи

Чуловської В.М

Науковий керівник:

к.е.н., старший викладач

Сліпченко Т.О.

Національна школа _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль-2017р.

План

Вступ

Розділ 1. Теоретичні аспекти сутності та структури податкової системи.

Розділ 2. Сучасний аналіз податкової системи України.

Розділ 3. Напрямки реформування податкової системи України, зарубіжний досвід.

Висновки

Список використаної літератури.

Зміст

Вступ.....

Розділ 1. Теоретичні аспекти сутності та структури податкової системи.....

Розділ 2. Сучасний аналіз податкової системи України.....

Розділ 3. Напрямки реформування податкової системи України, зарубіжний досвід.....	
Висновки.....	
Список використаної літератури.....	
Додатки.....	

Вступ

Податкова система є складовою системи публічних доходів, вона відіграє важливу роль у формуванні держаних доходів, служить виходу країни з кризи. Всі часи податки є обов'язковим платежем. Головним чинником виникнення податків по-перше вважають перехід від натурального господарства до грошового по-друге деякі вчені вважали що податки виникли із державою бо для створення держави потрібні були кошти на армію, чиновників на розбудову країни та для інших потреб. Вперше економічні принципи були сформульовані 1776 році. у роботі А.Сміта «Дослідження про природу й причини багатства народів» де виділив 4 основних принципи оподаткування.

1. Усі громадяни повинні сплачувати податки відповідно від свого доходу - принцип справедливості.

2. Кожний податок має бути чіткий і відомий усім - принцип визначеності.

3. Податки повинні сплачувати в зручний час та спосіб – принцип зручності.

4. Полягає скорочені витрат стягнення податку в систему збору - принцип економії[1. ст58-60]

Податки повинні враховувати як інтереси кожної людини суспільства так і кожного підприємства. Можна сказати що податки мають влаштовувати як і платників податків так і державу тому вони мають бути зручними та простими для громадян держави а головне стабільними.

Україна досить довгий шлях вводила податки в економіку. Одним із перших законів що регулював податкову систему та податки України є: Закон України «Про систему оподаткування з 25 червня 1991 року №1251-12» який визнав принцип побудови системи податкування України податки та обов'язкові платежі. Сьогодні у державному бюджеті на податки припадають більша частина доходів близько 85%. Зараз Україна перебуває на стадії розвитку податкової системи і вони є важливим елементом системи податкування але на жаль вона не завжди є ефективною. В Україні зараз відбуваються великі економічні зміни перехід до ринкових відносин за останні роки сталися великі зміни у податковій політиці наші країні, та зміні деяких податках.[]

Метою даної роботи є детальний аналіз податкової системи України від початку її становлення до сьогодення.

Із поставленої мети можна визначити основні завдання курсової роботи.

1. Розглянути структуру, сутність та основні принципи податкової системи.
2. Проаналізувати та вивчити проблеми податкової системи України.
3. Запропонувати основні шляхи реформування податкової системи України та порівняти її з більш розвинутими країнами.

Для досягнення мети мною були проаналізовані основні акти, монографічна література видатних науковців як: Соколова А.М, Трій Т.І, Поттер С.І.

Об'єктом дослідження є податкова система її становлення, розвиток та шляхи її удосконалення.

Розділ 1. Теоретичні аспекти сутності та структури податкової системи.

Для існування держави потрібно величезні фінансові ресурси тому основну частину усіх доходів держави, переважно більшості країн світу формують податки та збори. Постійним джерелом доходу держави податки набули у XVII столітті. З цього часу податки почали сплачуватися регулярно та вимагалася своєчасна сплата та стали вже обов'язковим внеском. З цього приводу Б.Франкін стверджував, «платити податки і вмерти повинний кожний»

Представники класичної школи А.Сміт та Д.Рікардо надають визначення «податків -це плата за послуги держави». А. Сміт порівнював витрати уряду в управлінні державою з витратами з управління майном. У цей же самий час французький дослідник Мюнтеск'є визнав що «частина доходів, яку кожний громадянин країни має відати, щоб забезпечити свою безпеку».

Домінуючим став вислів «податки- це плата за надання державою неподільні суспільні послуги», вони стверджували що держава в такий спосіб охороняє своїх громадян, правосуддя, зовнішню безпеку, охорону території, внутрішній спокій, зовнішню безпеку. Таким чином розуміння податок стверджує що це обов'язковий платіж який необхідно сплачувати. Таку теорію підтримували та розвивали Ж-Б.Сей, Д.Міллер, К. Віксель, Ф.Нітті.

В умовах переходу до ринкової економіки податки використовуються не тільки джерело доходів до бюджету але важливим інструментом регулювання економіки.

В сучасному світі існують країни у яких податки мінімальні а бо зовсім не існують це Кувейті, Саудівській Аравії, Бахреїні там вони формуються за рахунок вироботку та продажу сировини (нафти та газу). [1. Ст78-81]

Податки- це обов'язкові платежі між державою та членами суспільства, виникають в процесі розподілу ВВП з метою утворення централізованих фондів грошових коштів, ці фонди необхідні щоб держава виконувала інтенсивно свої функції, вдосконалювали освіту, охорону здоров'я, захищала навколишнє середовище, надавала громадянам субсидії та зарплату.

Ефективна податкова система це співвідношення результатів та витрат, вона формується із урахуванням історичного досвіду, особливостей національного господарства та забезпечує баланс справедливості та ефективності. Науковці визнають що податкова політика повинна відповідати трьом критеріям: фіскальна ефективність, соціальна ефективність, економічна ефективність [1. Ст58]

Для того щоб платіж набув назву «податок» він повинен мати відповідні ознаки та риси до них належать.

- Законність- право на становлення податків має лише держава
- Обов'язковість- податки повинні сплачуватися усіма громадянами країни
- Податки вносять до державного бюджету країни.
- Податок це кошти на користь держави оскільки його сплачують із метою покриття суспільних потреб.
- Податки не мають цільового призначення.
- Безповоротність- він надходить бюджет країни і залишаються там для фінансування потреб держави.
- Податок повинен вноситися періодично у становленні у встановлений законодавчий час.
- Грошова форма внесення в бюджет.

Податки переважно основне джерело формування держаних фінансів. Історія свідчить що ніхто ніколи не відчував бажання їх сплачувати навіть якби вони були малими. До сьогодні немає ніякого заохочення їх сплачувати. Але податки це плата за цивілізацію. Під час встановлення податку можуть передбачатися пільги. Кожний платник може сплачувати декілька податків та зборів. Також платник податків може мати своїх представників.

Податкова система включає багато податків різноїцілеспрямованості щоб вони забезпечували сталу фінансову базу держави. Найкраще це завдання виконують непрямі податки, а також податок на майно, землю та додана вартість продукції.

В Україні встановлені загальнодержавні та місцеві податки.

Загальнодержавні податки — обов'язкові платежі, які встановлюються найвищими органами влади в державі і є обов'язковими до сплати за єдиними ставками на всій території України. Їх використовують у світовому економічному просторі що до розвитку науки, культури, освіти. Їх мобілізація й використання зачіпає інтереси не тільки кожного підприємця чи громадянина, а й цілих верств населення і соціальних груп, між якими точиться жорстока боротьба за форми й методи розподілу та перерозподілу, які в історії цивілізації спричиняли соціальні потрясіння та війни. До них належать:

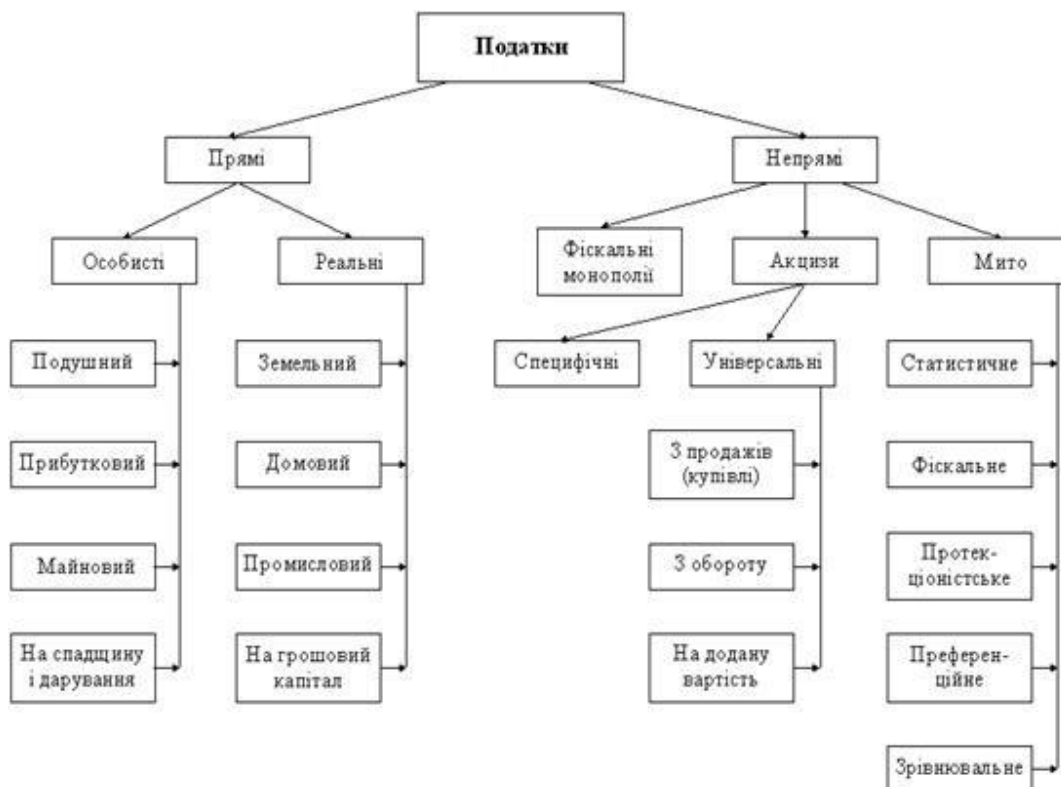
- Податок на додану вартість
- Акцизний збір
- Податок на прибуток підприємств.
- Податок на доходи фізичних
- Мито
- Державне мито
- Податок на землю
- Податок із власників транспортних засобів та інших машин.
- Податок на промисел
- Екологічний податок
- Рентна плата

- Збір за користування радіочастотними ресурсами
- Збір за використання води
- Збір за використання лісових ресурсів [3]

До місцевих податків та зборів належать

- Податок на нерухоме майно
- Єдиний податок з юридичних осіб
- Єдиний податок для підприємницької діяльності.
- Транспортний податок
- Плата за землю
- Збір за провадження підприємницької діяльності.
- Туристичний збір [3]

Усі податки класифікують за формою взаємовідносин платника та держави, за економічним змістом, за періодичність стягнення, за способом стягнення, за методом оподаткування. Але найбільшого значення набули податки поділені на прямі та непрямі. (табл 1)[2]

Також у податковій системі є податкові пільги. Податкові пільги – це інструменти податкового регулювання, що закріплені в нормативних актах як винятки із загальної схеми обчислення конкретного виду податку, і стосуються,

об'єкта, ставки або інших складових оподаткування. Також податковими пільгами надаються звільнення платника податків від нарахування і сплати податку чи сплата ним податку в меншому розмірі за наявності обґрунтованих підстав, визначених законодавством України. Є повне або часткове звільнення від податку.

Видами податкових пільг є: звільнення, вилучення, знижки і податковий кредит. Звільнення від податку — це законодавче визначення конкретних фізичних і юридичних осіб, звільнених від сплати певних видів податків. Вилучення — це виключення з оподатковуваного доходу, тобто ситуацію, коли окремі види доходів не враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Знижки — це форма податкових пільг, пов'язана з витратами платника. Податковий кредит— це вид пільги, об'єктом якої є обчислена сума податку, а не доходи або витрати платника. Цей вид пільг використовується у формах: зменшення податкового окладу, зменшення ставки податку, відстрочки платежу, зменшення податкової ставки для частини доходів і т. д.

Платник податків вправі використовувати податкову пільгу з моменту виникнення відповідних підстав для її застосування і в період усього терміну її дії самостійно, без попереднього повідомлення податкових органів.

Якщо платника цілком звільнено від сплати податку, то обов'язок з обліку і звітності в нього залишиться. [5, с58-61]

Розділ 2. Сучасний аналіз податкової системи України.

Податкова система України- це сукупність зборів, податків та інших обов'язкових платежів, внесків до бюджету України та цільових фондів, які діють у законному порядку.

Податки є головна складова фінансового бюджету і виконують регулюючу функція. Для цього на різних етапах розвитку суспільства виконувалися різні види податків, змінювалися об'єкти та ставки оподаткування. Україні пройшла досить важкий шлях поки податки увійшли до економіки та стали джерелом для формування бюджету та регулювання підприємницької діяльності.

Податкову систему України можна представити у вигляді трьох підсистем:

- Підсистема оподаткування юридичних осіб.
- Підсистема оподаткування фізичних осіб.
- Збори в державні цільові фонди.

Всі ці системи тісно пов'язані між собою, їх складають одні ті самі структурні елементи: прямі та непрямі податки а також збори. Функціонування податкової системи України пов'язане із багатьма проблемами і суперечностями. Хоча податкова система формувалася протягом десяти років відіграла позитивну роль на створення незалежної держави. Але подальший розвиток має безліч недоліків зараз податкова система не зовсім досконала і не відповідає вимогам часу. [6, с.92]

Зараз державою активно проводиться податкова політика ця політика має на меті забезпечення доходної бюджету та формування структури національної економіки. Податкова система активно розвивається в умовах впливу на неї різних соціально-економічних процесів які породжуються як і внутрішніми та зовнішніми факторами. [6 с.26]

Податкова система є одна із найскладніших правові системі Україні. Зараз спостерігається її нестабільність як показує практика, зміни що вносяться до закону України з питань оподаткування приносять нові проблеми. [6, с221-222]

Сучасна податкова система не відповідає ринковій економіці, в реальності ситуація в Україні в сфері оподаткування далека від ідеалу. За легкістю сплати податків вона займає 152-ге місце серед 155 країн. В ній налічуються 26 загальнодержавних податків та 14 видів місцевих податків. Середнє підприємство в Україні сплачує 8-12 податків та зборів. Але витрати перевищують суму, що надходить до державного бюджету.[7. с122-125]

Якщо порівняти малий бізнес то там спрощена система оподаткування. Мала підприємство має пільги але за умови що на одного працюючого буде припадати не більше 1700 грн. місячного обороту. Проте навіть тут є свої нюанси. За Законом України “Про спрощену систему оподаткування, обліку і зліку суб’єктів малого підприємництва”: “Розмір єдиного податку для суб’єктів малого підприємництва – фізичних осіб...не може складати менше 20 гривень і понад 200 гривень на місяць...У випадку, якщо платник єдиного податку здійснює підприємницьку діяльність з використанням найманої праці чи з участю в підприємницькій діяльності членів його родини розмір єдиного податку збільшується на 50% за кожну особу.” [7]. Такий закон на мою думку не сприяє розвитку малих підприємств а тільки реальну кількість працюючих. Я вважаю розмір податку має визначатися тільки прибутком підприємством, а не кількістю працюючих. На даний момент більшість малих та середніх підприємств виживаючи тільки приховуючи свій реальний прибуток. Обсяг виробництва та кількість працівників.

При надзвичайно високому податковому навантаженні фактично податкові надходження консолідованого бюджету за 7 місяців 2014 р. склали 82 млрд. грн, або 23,37% ВВП. Якщо вирахувати частку податків у доходах держави, то маємо (доходи дорівнюють 112,3 млрд. грн.) - 74%. Обсяг податкових пільг і преференцій складає приблизно 9,5% ВВП, а несплата податків - 34% ВВП. На даний момент не прямі податки складають $\frac{3}{4}$ від всіх податків. У 2015 році податкові надходження склали 127, 32 млрд.грн. в тому числі за 8 місяців 88,55 млрд.грн. Це свідчить про тенденцію не сплати податків серед громадянів України, тому що з 2007 року відбулося велике збільшення. Наприклад податок з доходів фізичних осіб збільшився із 13% до 17%.[7]

Після підвищення податків набуває популярність тінізація заробітних плат, а також звуження бази податку та доходи фізичних осіб та єдиного соціального внеску (ЄСВ). Єдиним варіантом зменшення тіншової політики це зменшення податків але такий крок призведе різне зменшення доходів бо Пенсійного бюджету.

Можна і відзначити що. Податкова система змінюється із приходом кожної нової влади. Станом на 01.07.2005 до Закону України "Про податок на прибуток підприємств" вносилися поправки безліч разів, до Закону "Про податок на додану вартість" (прийнятий 03.04.1997) - 112 разів, до Декрету про Державну митницю (від 21.01.93) – 48 разів . Нажаль не має статистики ще на 2017 рік, проте безперечно цифри будуть більш вражаючі.[7]

Можна визначити ще одну особливістю розвитку вітчизняної системи оподаткування є конфлікти і протистояння між органами контролю і платниками. Ці конфліктні ситуації зазначені багатьма причинами, серед яких, в першу чергу, є нерегульованість правових гарантій для учасників податкових відносин, наявність неефективних та ненадійних механізмів захисту платників та відсутність у них податкової свідомості. Бюджет України переважно складається із ПДВ, що становлять 43%, податок на прибуток становить 18% а акцизний податок становить 10.6 %.[8]

Податкова система України на даний час можна сказати не адекватна що до умов перехідної економіки, створені значні навантаження призводять до невинуватеного вилучення обігових коштів підприємств, виникнення додаткової потреби в кредитних ресурсах. Але і зробленні вже перші кроки що до встановлення податкової системи за зразком високорозвинутих країн світу. В Україні ставки оподаткування є найвищими від всіх країн ЄС за виключено малих країн.

Порівняно з 2015 р. у 2017 р. кількість податків у новій редакції Податкового кодексу зменшились з 22 до 9. Серед загальнодержавних податків залишились: податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, ПДВ, акцизний податок, екологічний податок, рентна плата, мито. До місцевих податків належать: податок на майно (нерухомість, землю); транспортний податок; єдиний податок (єдиний, ФСП). До місцевих зборів належать: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір. Розглянемо більш детально зміни основних ставок оподаткування. Податок на прибуток. Ставки податку на прибуток, як бачимо, залишаються на рівні 2015 р. Як і раніше, податок на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету, зменшується на суму нарахованого за звітний період податку на нерухоме майно. Крім того, новий Податковий кодекс більше не визначає періодичність та строки подання декларації з податку на прибуток, а також порядок сплати авансових внесків. Із 1 січня авансові внески у розмірі 1/12 від суми податку за попередній рік зменшуються. Але авансові внески при виплаті дивідендів залишаються і сплачуватимуть як раніше.

Станом на 2017 рік податкова система не змінилася залишилося 7 загальнодержавних та 4 місцевих податки та зборів. Залишилися без змін тільки: ставка на додану вартість, податки на доходи фізичних осіб та прибуток. Також були здійснені реформи у податковій системі а саме великих змін зазнали податкові органи:

1. ДСФ віддали у підпорядкування Міністерству фінансів.
2. Податкову поліцію реалізували Службу фінансових розслідувань.

3.Об'єднали сервіси ДСФ

Єдиний соціальний внесок (ЄСВ). У 2016 р. встановлено єдину ставку нарахування ЄСВ у розмірі 22% до всіх видів доходів, на які раніше нараховувався ЄСВ. Виняток становитимуть тільки спеціальні ставки нарахування ЄСВ для інвалідів (8,41%, 5,3% і 5,5%), які залишатимуться без змін. Скасовується утримання ЄСВ із доходів і визначення класу професійного ризику для роботодавців та відповідні перевірки з боку Фонду соцстрахування щодо правильності такого визначення. Максимальна величина місячного доходу, на який нараховується ЄСВ, становитиме 25 прожиткових мінімумів (раніше – 17), тобто: – з 01.01.2016 р. – 34 450 грн. ($25 \times 1\,378$ грн.); – з 01.05.2016 р. – 36 250 грн. ($25 \times 1\,450$ грн.); – з 01.12.2016 р. – 38 750 грн. ($25 \times 1\,550$ грн.). При цьому якщо база нарахування ЄСВ

Аналіз сучасної системи оподаткування в Україні, та становлення й розвитку дає змогу зробити висновок про серйозні недоліки. По–перше, можна сказати це, нестабільність податкової системи, часті зміни в законах щодо податків негативно впливають на розвиток діяльності суб'єктів господарювання, не дають можливості підприємствам нормально функціонувати, впроваджувати нові технології та випускати конкурентноспроможну продукцію. По–друге, система в цілому надто громіздка, розрахунки окремих податків невиправдано ускладнено. На даний час у сфері оподаткування діє близько 2500 нормативно–правових актів. По–третє, наявність безліч колізій в податковому законодавстві. Українська влада має зрозуміти що сьогоднішнє становище шкідливе для економіки держави, тому що через махінації держава втрачає мільйони. Прикладом можна навести є ПДВ та акцизний збір. Цілому світі акцизний збір є «податком на багатство» але в нашій країні це на монопольні товари навіть на продукти харчування. Без вирішення цих проблеми податкова реформа не зможе працювати активно.

Можна сказати що сьогоднішня податкова система пригнічує підприємців. Вона не влаштує ні державу ані бізнес. Коли підприємець добровільно сплачує всі податки він витрачає 45-52% із доданої вартістю. Але найчастіше підприємці

скаржуються навіть на високе навантаження а не обтяжне адміністрування податків. Країнам із високою економікою такі показники не властиві . Проблеми із податковою системою почалися загострюватися із 2008 року.[9]

Зараз в наші країні розроблять новий податковий кодекс який би мав спростити податкову систему але в реальності він тільки збільшить кількість податків. Також згідно нового Податкового кодексу зменшуються розмір пільг вдовам та вдівцям. Спрощена система в перше чергу це пологшення громадянам надання податкового кредиту. Це сприятиме об'єктивному визначенню результату діяльності об'єкта, скорочення звітності та відповідатиме принципу прибуткового оподаткування. Також тут будуть реалізуватися принципи прибуткового оподаткування щодо операції продажу нерухомого та рухомого майна, на заміну збору податку на паркування створюються спеціальні відведені місця для паркування транспортних засобів. [10]

3. Напрямки реформування податкової системи України, зарубіжний досвід.

За роки незалежності в Україні сформовану податкову систему яка за своїм складом і структурою схожа на податкову систему розвинутих європейських країн. Вона бодується з урахуванням податкових аспектів ГАТТ/СОТТ та інших міжнародних організаціях.

На відміно від країн ЄС податкова система України не стала інструментом підвищення конкурентоспроможності держави та економічної активності суб'єктів господарювання. Існуюча система формування державних доходів показує недосконалість та суперечність перехідної економіки, та сформована в умовах високих соціальних зобовязань держави і має переважно фіскальний характер. Також Україна підтримує стосунки у сфері оподаткування з іншими країнами, які базуються на діючих в усьому світі стандартах, розроблених Організацією економічного співробітництва та розвитку і Організацією Об'єднаних Націй, завдяки чому забезпечується уніфікація законодавства України у сфері міжнародного оподаткування з законодавством інших країн.

Основним завданням реформування податкової системи України є зниження податкового навантаження на економіку. У результаті чого здійснюються послідовно заходи, спрямовані на виконання цього завдання, зменшено ставки основних податків, як на додану вартість - з 27 до 24 %, на прибуток підприємств - з 35 до 24%,також запроваджено шкалу оподаткування доходів

громадян за ставкою 17 відсотків (з 1 січня 2004 р. по 31 грудня 2006 р. - 17 відсотків) і зменшено нарахування на фонд заробітної плати. У країнах ЄС також здійснено перехід до пропорційного оподаткування доходів громадян, однак за значно вищою ставкою, зокрема в Естонії - 24 відсотки, Латвії - 25 відсотків, Литві - 33 відсотки, Словаччині - 19 відсотків. Ставка, за якою справляється податок з доходів фізичних осіб в Україні, значно менша ніж у державах - членах ЄС.[5]

Нестабільна економічна ситуація в країні породжує внутрішніх викликів до реформування податкової системи є такі:

- Тінізація економіки;
- Корупція;
- Схема адміністрування податків та зборів;
- Відсутність довіри суспільства до податкової служби та інші.[11. с58-64]

Реформування податкової системи повинні здійснюватися на основі таких аспектів:

1. Спрощення правової бази оподаткування.
2. Розуміння норм законодавчого акту
3. Розширення бази оподаткування. Внести ще один податок на нерухомість в цілому світі цей податок є найголовнішим джерелом доходів держави. Об'єктом оподаткування є будівці, земельні ділянки що знаходяться власності юридичних чи фізичних осіб.
4. Зменшення рівня податкового навантаження.
5. Застосовувати пільги на наймен забезпечене населення країни та на розвиток пріоритетних галузей країни.
6. Підтримувати та розвивати мале підприємство
7. Вдосконалення податку на додану вартість. В цьому напрямку визначається докорінна зміна та спрощення цього податку. Зараз весь тягар податку переходить на кінцевого споживача, який сплачує його при придбанні товару.

8. Підвищити екологічний податок. В даний час люди активно втручаються в природу для задоволення своїх потреб та має поганий вплив на навколишнє середовище та екологію. Аналогом може служити досвід такої розвинутої країни як Данія. Цей податок забезпечить майбутні покоління корисними копалинами.
9. Досягнення стабільності податкової системи це означає не зміність податків певної кількості років.
10. Дотримання міжнародних вимог з питань оподаткування.
11. Посилення добровільної сплати податків.
12. Податки повинні надавати більше свободи підприємствам, науково-технічному прогресу, інвестиціям.
13. Податкова система має стибілізувати країну та оздоровляти її економіку.
14. Податкова система має бути справедливою.[9, с87-92]

Нова податкова система має враховувати всі зміни в житті країни. Потрібно встановити більше кваліфіковану податкову систему для контролювання та вчасної сплати податків. Також потрібно пристосувати податкову систему до зовнішньої і внутрішньої економічної кон'юнктури тобто гнучність податкової системи. Тут ми можемо віднести права платникам податків надавати відстрочки з оплати податку з умовою що він в кінцевому результаті повністю оплатить всю суму боргу. Також необхідно звести до мінімуму тіньовий бізнес. Можна сказати що тіньовий бізнес приносить величезні збитки державі а також всім підприємцям які вправно платять податки. Ці завдання найперше стоять перед поліцією і податковою адміністрацією. Вони повинні не направляти свої сили на безглузді перевірки кіосків а попереджувати платників податків що до кримінальної відповідальності. Отже податкова реформа має містити не тільки зміну законодавства а й ще регулювати процес збору податків.[11, с90]

Порівнюючи Україну з більш розвинутими країни свідчить, що за останні роки податковий коефіцієнт значно вищий ніж західноєвропейських розвинутих держав. Для України було краще знизити ставку ПДВ для

сільського господарства та на продукти необхідності – продукти харчування, житло, готельні послуги, пасажирські перевезення як це зробили багато зарубіжних країн.

В період реформування в Україні податкової системи повинна дотримуватися таких цілей:

- створення ідеальних умов для діяльності підприємств;
- розвивати пріоритетні галузі і науково-технічну діяльність;
- подолання циклічних спадів і стимулювання зростання виробництва;
- підтримувати та розвивати сільське господарство;
- створити сприятливого соціальний клімат в країні;
- налагодити сприятливі відносини в зовнішньоекономічних та зовнішньоторговельні сфері;
- утворити сприятливі умови для велики корпорації та для правитних підприємств;
- підвищити ефективність попадання на світовий ринок продукцію національних виробників;
- підвищити ефективність функціонування економіки у довгостроковому періоді;[3]

На мою думку ідеальна податкова система має підлаштовуватися найперше під платників податків, щоб всі платники мають мати рівномірні податки які залежили від їх доходів. Сучасний стан податкової системи є безутішний можна сказати що наша система є заплутана та не ефективна. Її ефективність залежить настільки вона правильно справляється із своїми функціями. Тому в Україні зараз є такі недоліки.

Найголовнішим недоліком можна сказати що в наші країні надто велике податкове навантаження на бізнес. Зараз відбувається «формальне» зменшення податків, але це не так більшість в них включені уже в інші інсуючі податки. Підприємці не зможуть вижити в таких тяжких умовах і стає чим рік популярніша тіньова економіка це формулює поганий інвестиційних клімат в Україні. Іноземні інвестори вкладають гроші в українську економіку та підтримують її а

вітчизняні наоборот переводять гроші на закордонні рахунки. На думку економістів наші податки не є інструментом конкурентоспроможності держав або українська система в має фіскальний характер основному а регулююча функція діє уявно. Тому це сильно знижує конкурентоспроможність нашої податкової системи серед розвинутих країн ЄС.[12, с142] По-друге, можна сказати що податкова система України є складною, там заплутані правила адміністрування податків та величезні звітності для їх розуміння. Ця проблема є дуже актуальною в сьогодні, адже це один із найбільших проблем сплачувати це чого ти не розумієш. По-третє, недосконале податкове законодавство, це обмежує права платників податків а недобросовісним особам знаходити способи щоб ухилитися від них це призводить до втрати державою своїх доходів. По-четверте, соціальна несправедливість-громадяни нашої країни не можуть дозволити собі гідного життя через високі податки, через це є вірогідність що може зникнути середній клас.[13, с45-53]

Україна може перейняти досвід з Шведції в цій країні податки є інструментом справедливого перерозподілу доходів. Там податкова система водиться під під аспектом «єдина дикларация- єдиний рахунок, єдиний платіж-єдина адреса платежу» кожний платник податків має свій фіскальний індивідуальний номер (ID) який є уніфікованою формою державного обліку населення.

Зараз в світі (Німеччині, Данії, Італії, Великі Британії) велика увага приділяється спрощенні системі оподаткування малого бізнесу в цих країнах крім спрощеної системи водяться умови зменшення суми сплати податків. Це покращує умови підприємців і відмову від тіньової господарської діяльності і дає змогу збільшити бюджет держави. Податкова система має бути проста і доступна всім громадянам не залежучи від їхньої освіти, щоб платники самостійно розуміли за що вони платять державі.[8]

Податок на додану вартість (ПДВ) відіграє важливу роль в державі через цей податок реалізується основна мета інтеграції країн забезпечує вільне переміщення товарів, послуг, праці та капіталу по всі країні та закордоном цей

податок можна сказати є новим інструментом фіскальної політики. Податок на додану вартість та прибуток посідає велике місце у бюджеті він становить приблизно 40 від всіх надходжень.

У розвинутих країнах є спільні риси стягнення ПДВ у більшості країн застосовується не одна, а кілька податкових ставок. Зниженні ставки можуть сягати не нижче 5% за нею оподатковуються: на товари і послуги першої необхідності: це продукти харчування, ліки, одяг; проїзд громадянському транспорті; страхування, фінансова сфера а не предмети розкоші ставки підвищені, також підвищені ставки на некорисні товари це алкоголь і тютюн. Середньому у розвинутих країнах, ПДВ формує приблизно 15% доходів, хоча у Франції ПДВ забезпечує 45% податкових надходжень до бюджету, а в Нідерландах 22%.

Також у багатьох країнах існує практика звільнення від ПДВ банківських, фізичних, медичних послуг, культуру та послуг освіти. В усіх країнах накладаються штрафи за затримку сплати ПДВ це передбачає одноразовий штраф у вигляді процента від податку.

Також за останні роки збільшилися роль акцизного збору в доходах бюджету. Це пояснює тим що в останні 10-ть років внесено багато змін до законодавства щодо стягнення акцизів у напрямку гармонізації ставок акцизів зборів а також зміною механізму стягнення механізму збору з алкогольних і тютюнових виробів що дає змогу державі посидити контроль над сплатою податків. Акцизні збори можна вважати важливим видом непрямих податків в цілому світі. Вони стягуються з товарів не залежно від місця їх виробництва чи їх вироблено в країні чи за межами саме це відрізняє його від мита. Акцизні збори відіграють важливу роль у бюджеті багатьох країн ЄС але за останні 20 років важливість акцизів знизалася. В Туреччині в серединні 20-го століття акцизний збір становив 54% до кінця століття від становив вже 24% а після запровадження ПДВ зменшився в тричі на початку 21-го століття акцизний збір там становить 7% від надходжень до державного бюджету.[6]

В усіх країнах із розвинутою економікою акцизи встановлюються в двох формах: універсальною і специфічною. Останній час специфічні акцизи значно поступаються універсальним акцизам своїм значенням у формуванні бюджету але їх існування поки не ставить під сумнів.

Головна функція акцизів- фіскальна але вони і виконують регулюючу роль. Коло підакцизних товарів у розвинутих країнах непоширене воно охоплює алкогольні, тютюнові вироби, пальне, на деякі транспортні засоби, ювілірні вироби і передосім на предмети розкіші. У Великій Британії акцизм на нафтопродукти становив 14% а акцизм на тютюнові вироби лише 6%, алкогольні вироби ще менше 4%. У Німеччині нафтопродукти становить 7% з усіх надходжень. У Франції він становив 10% також там встановленні акцизи на алкоголь, тютюн, пиво, мінеральну воду, автомобілі (але не всі види), літальні апарати.

Отже, податкова система кожної країни є продуктом не тільки економічного а політичного розвитку суспільства. Вона показує інтереси різних суспільних груп та політичних партій. Оглянувши досвід країн з розвинутою економікою можна сказати що наша держава вимагає нетрадиційного підходу до кодифікації наявності податкової системи. Результатом буде створення сприятливих умов щоб вдосконалити механізм і нарахування та стягнення податків. Сьогодні можна сказати, що в Україні створено податкову систему, яка може мобілізувати кошти в розпорядження держави, також здійснює їх перерозподіл на цілі економічного і соціального розвитку.[10]

Висновки

Податкова система - є одна із важливіших фінансових категорії, це сукупність податків, зборів та інших платежів і внесків до бюджету держави , історично можна сказати що це найдавніша форма фінансових відносин між державою та суб'єктами оподаткування.

Із даної курсової можна зробити декілька висновків, стосовно оподаткування:

Україна є молодою державою вона формує свою податкову систему протягом останніх п'ятнадцять років, враховуючи досвід розвинутих країн вона копіює їхню систему оподаткування.

Податкові надходження є не лише основним джерелом доходів до державного бюджету, а й інструментом регулювання соціально-економічних процесів. В Україні головну роль у формування бюджету держави вирішують непрямі податки та податок на прибуток підприємство. Низький дохід населення, а також низька оплата праці обумовлює низьке навантаження на прибуток громадян.[13]

Діюча система в Україні є не ефективна, недосконала а саме: суперечлива, неузгоджена, нестабільна, велике навантаження на платників, перекручення їхньої сутності, через ці не достатки її потрібно реформувати.

Кожен податок повинен сплачуватися у такому форматі і час який був би зручний платнику. Він повинен стягуватися так щоб забирав в народі по менше

грошей і в той же час зібрані гроші залишалися якомога менше в руках збирачів.[5]

Податкова система України можна сказати із дослідженого поєднала принципи двох податкових систем-європейської та американської. В американській як і в нашій переважає прямий прибутковий принцип оподаткування, а з європейської переважає непряме обкладення обороту на додану вартість. Українська система поєднала ці два принципи з метою-ліквідації дефіцитності бюджету.[14]

Дослідження проведені роблять висновок що приформування державного бюджету з 2004 року найбільше відіграють податкові надходження від непрямих податків. З 2005 почали різко зростати у державному бюджеті прямі податки.

Сьогодні податки почали зменшуватися там де вони мають високу елестичність (виведення з тіні зарплат та прибутків), та збільшуються ті від яких важко втекти це ПДВ та податок на майно [15].Можна сказати що податки на сучасному етапі є важливим інструментом ефективності податкового законодавства для розвитку національної економіки та добробуту населення, податкова система повинна функціонувати з урахуванням світового досвіду.

Необхідно також зазначити що зараз популярна тіньова економіка це призводить до згортання виробництва а це в свою чергу до вибуху суспільного невдоволення.

Також можна сказати що факт зміни податків буде служити невизначеності, що на жаль, наявне зараз в нашій країні. Страх підвищення податків змушує підприємців збільшувати ціни на товар. З цього приводу А. Маршал сказав «... зміна зборів збільшує ризик для підприємців...і суспільство платить за такий ризик більше, ніж мали би еквівалентні цього ризикові страхові ставки».[11]

Список використаної літератури

1. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці / Держ. подат. адміністрація України; Акад. ДПС України. — Ірпінь: Акад. ДПС України, 2001
2. Михасюк І., Залога З., Мельник А., Крупка М. Державне регулювання економіки, Київ, “Ельга-Н”, 2000.
3. Державна фіскальна служба України: [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/> .
4. Л.І.Дідівська, Л.С.Головко „Державне регулювання економіки” — Навчальний посібник, 2-ге видання, Київ: „Знання-Прес”, 2002 р.
5. Орлюк О. П. Фінансове право: Навчальний посібник. -К.: Юрінком Інтер, 2003.
6. Рецензія на проект. Концепції реформування податкової системи України// Національна академія наук України. Державна установа "Інститут економіки та прогнозування"// www.sta.gov.ua
7. Податкова епопея-2015: чи стане краще жити українцям; І. Беззуб, мол. наук. співроб. НЮБ НБУВ: [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1837:podatkovaepopeya2015chistanekrashchezhitiukrajintsyam&catid=8&Itemid=350
8. Воронова Л. К. Фінансове право України: Підручник. — К.: Прецедент; Моя книга, 2006. — 448 с

- 9.Бережний В.М., Першина Г.О. Аналіз податкової системи України [Електроний ресурс]. – Режим доступу :
10. Данилов О. Д., Фліссак Н.П. Податкова система та шляхи її реформування. - К., 2001.
11. Ногінова Н.М. Необхідність реформування податкової політики України в умовах євроінтеграції / Н.М. Ногінова // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: збірник наукових праць; ред. кол.: І.Д. Пасічник, О.І. Дем'янчук. – Острог: вид-во націон. ун-ту «Острозька академія», 2014. – Випуск 25. – С.141–145.
12. Гречко А.В. Перспективи реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції / А.В. Гречко // Проблеми економіки. – №3. – 2014. – С. 60–70
13. Захарін А.В. Удосконалення механізму податкового регулювання сталого економічного розвитку // Фінанси України. - 2005. - № 2. - С.92-100.